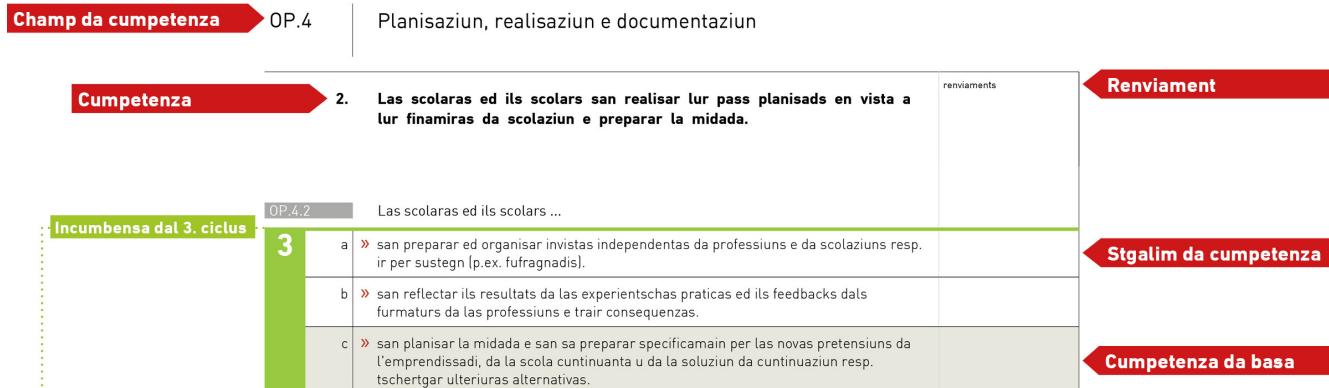

Orientaziun professiunala

Elements dal svilup da la cumpetenzas

Ulteriuras infurmaziuns davart ils elements dal svilup da las cumpetenzas èn disponibles en il chapitel *Survista*.

Impressum

Editura:	Departement d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient dal Grischun
Tar quest document:	Plan d'instrucziun 21
	Ediziun dals 15-03-2016
Maletg da la cuverta:	Iwan Raschle
Copyright:	Ils dretgs d'auturas ed d'auturs ed ulteriurs dretgs da questa pagina d'internet ha la CDEP-T. Cun chargiar giu cuntegns (texts, maletgs, datotecas) da questa pagina d'internet na vegnan transferids nagins dretgs.
Internet:	gr-r.lehrplan.ch

Cuntegn

OP.1	Profil da persunalitat	2
OP.2	Vias da furmazion, mund da professiun e da lavur	3
OP.3	Sa decider ed ir enturn cun difficultads	4
OP.4	Planisaziun, realisaziun e documentaziun	5

OP.1

Profil da personalitat

1. Las scolaras ed ils scolars san descriver e nizzegiar lur profil da personalitat.

renviaments

OP.1.1 Las scolaras ed ils scolars ...

3	a	» san percepir e descriver elements da lur profil da personalitat (abilitads, premissas, interess, tenutas, valurs).	
	b	» san cumpareglier e nudar il maletg da sasezs cun il maletg che auters han dad els resp. cun la perspectiva externa.	
	c	» san trair conclusiuns per lur tscherna da furmaziun e da professiun or da lur maletg da sasezs ed or dal maletg che auters han dad els.	

OP.2

Vias da furmaziun, mund da professiun e da laver

- 1. Las scolaras ed ils scolars san s'acquistar ina survista dal sistem da furmaziun svizzer cun agid da funtaunas d'infurmaziun e da cussegliazion.**

renviaments

OP.2.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	a	» san declarar ils tratgs fundamentals da la scolaziun e da la furmaziun supplementara svizra sco era sia permeabilitad a maun d'ina grafica simpla.	
	b	» san procurar a moda independenta infurmaziuns davart almain trais professiuns resp. vias da scolaziun tschernidas sin differents champs professiunals (p.ex. en il center d'infurmaziun professiunala (CIP), en l'internet, a fieras da professiuns, ad occurrentzas d'infurmaziun).	
	c	» san mussar e cumpareglier pretensiuns ed activitads a maun d'almain duas vias da professiun resp. da scolaziun tschernidas. » san resguardar - en lur ponderaziuns e scleriments - era pretensiuns ed activitads da scolaziuns e professiuns ch'en atipicas per ina schlattaina.	

- 2. Las scolaras ed ils scolars san crear ina relaziun persunala cun il mund da laver e traer conclusiuns per lur tscherna da scolaziun e da professiun.**

renviaments

OP.2.2

Las scolaras ed ils scolars ...

3	a	» san metter professiuns da lur ambient famigliar e d'ulteriurs conturns en relaziun cun lur giavisch da furmaziun e da professiun actual.	
	b	» san reflectar atgnas caracteristicas ed aspectativas biograficas da lur ambient areguard la professiun, metter en dumonda stereotypes specifics per las schlattainas e stereotypes socials e culturals sco era defender in'atgna posiziun en quest reguard.	
	c	» san traer consequenzas per l'atgna tscherna da furmaziun e da professiun.	

OP.3 Sa decider ed ir enturn cun difficultads

1. Las scolaras ed ils scolars san metter prioritads, sa decider, ma restar a medem temp averts per alternativas.

renviaments

OP.3.1 Las scolaras ed ils scolars ...

3	a	» san applitgar en simplas situaziuns dal mintgadi differentas metodas per chattar decisiuns (p.ex. planta da decisiuns, pro / contra, sentiment / saun giudizi).	
	b	» san determinar l'atgna posiziun sin basa da la cumparegliaziun dal profil da personalidad e sin basa da la survista da las vias da furmaziun, dal mund da professiun e da lavur e fixar emprimas finamiras da scolaziun cunvegnentas.	
	c	» san tscherner almain trais professiuns pussaivlas tenor criteris prescrits, motivar e giuditgar la tscherna e perseguitar vinavant ella a moda consequenta.	
	d	» san sa decider per ina scolaziun u ina professiun, ma restar a medem temp averts per alternativas (p.ex. professiuns parentadas, autra scolaziun, soluziun transitorica).	

2. Las scolaras ed ils scolars san identifitgar sfidas pussaivlas en il process da furmaziun e da tscherna da professiun, numnar frustraziuns, includer atgnas resursas e sviluppar pussaivladadds da soluziun.

renviaments

OP.3.2 Las scolaras ed ils scolars ...

3	a	» san numnar difficultads sco era sentiments engreviants e motivs da frustraziun en il process da furmaziun e da tscherna da professiun, san sa fatschentar cun tals e restar consciens da lur resursas (p.ex. abilitads, sustegn da lur ambient).	
	b	» san analisar - ensemes cun las personas responsablas per l'educaziun e/u personas spezialisadas - difficultads en il process da furmaziun e da tscherna da professiun (p.ex. premissas personalas, situaziun economica, martgà da lavur).	
	c	» san sviluppar soluziuns orientadas a las resursas en cas da difficultads (p.ex. sulets, ensemes cun las personas responsablas per l'educaziun e/u personas spezialisadas).	

OP.4

Planisaziun, realisaziun e documentaziun

- 1. Las scolaras ed ils scolars san metter finamiras en il rom da la decisiun da furmaziun e da professiun, planisar il process d'annunzia concret ed - en cas da basegn - metter novas finamiras sco era planisar alternativas.**

renviaments

OP.4.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	a » san metter finamiras per simpels projects (d'emprender) en il process da furmaziun e da tscherna da professiun.	
	b » san planisar il process d'annunzia concret en lur decisiun da furmaziun resp. da professiun (p.ex. examens d'admissiun, tests, procedura d'annunzia).	
	c » san - en cas da basegn - metter novas finamiras e planisar alternativas (p.ex. purschidas transitoricas, autres soluziuns da cuntuaziun).	

- 2. Las scolaras ed ils scolars san realisar lur pass planisads en vista a lur finamiras da scolaziun e preparar la midada.**

renviaments

OP.4.2

Las scolaras ed ils scolars ...

3	a » san preparar ed organisar invistas independentas da professiuns e da scolaziuns resp. ir per sustegn (p.ex. fufragnadis).	
	b » san reflectar ils resultats da las experientschas praticas ed ils feedbacks dals furmaturs da las professiuns e trair consequenzas.	
	c » san planisar la midada e san sa preparar specificamain per las novas pretensiuns da l'emprendissadi, da la scola cuntuanta u da la soluziun da cuntuaziun resp. tschertgar ulteriuras alternativas.	

- 3. Las scolaras ed ils scolars san documentar a moda suandable lur process da tscherna da professiun e cumpilar lur documents d'annunzia sin basa da questa documentaziun.**

renviaments

OP.4.3 Las scolaras ed ils scolars ...

3	a » san documentar lur resursas specificas (abilitads, experientschas, activitads en scola ed en il temp liber, enconuschentschas linguisticas).	
	b » san rimnar e documentar infurmaziuns ed experientschas impurtantas da la pratica (infurmaziuns davart professiuns, giudicaments da fufragnadis).	
	c » san documentar il process da decisiun personal e motivar a moda suandable la tscherna da professiun u da scolazion, en spezial l'atgna motivaziun.	
	d » san cumpilar infurmaziuns impurtantas per lur documents d'annunzia cun agid dals documents rimmnads (p.ex. portfolio, ordinatur da tscherna da professiun).	